

یکی محبوسه

منبرمات

یکی محبوسه : نسخه‌ی تقدیم - محمد فؤاد : نهالی - یعقوب قدری : مرادیده - احمد رفیق : یشیل بروسه یا تخت ایکن - احمد هاشم : « غربا خانه لقلقان » - فالخ رفقی : یشیل - م . صه : یشیلده تزیینات - محمد ضیا : اسکی بروسه - رمید : تورك صنعتی و بروسه‌ده‌کی محصولاتی - نجم الدین : یشیل جامع - مصطفی لطفی : بروسه‌ده بیلدیرمک دوکونی - م . شرف : جغرافیه بروسه - بروسی طاهر : بروسی اویجه‌چی فیخری - صلاح الدین رضا : بروسه‌ده محلی حیات - آرام غلانی : بروسه‌نک فتحی و موسویلر - محمد فؤاد : بروسه‌یه دائر وثیقه‌لر - محمد ضیا : بروسه‌ده ایک بوکجیلیکی - مصطفی زاهد : اولیا چلبیده بروسه - * * * : بروسه قابیلجی‌لری - مرهم‌س دلمز : بروسه اولری و خانلری - * * * : پیر لوتیده بروسه - * * * : شیخ کشتی و قره‌کوز - بروسه‌ده‌کی زیارتگاهلر ایچون رهبر و مختلف بروسه‌لی شاعرلردن پارچه‌لر -

اشغال آلتنده بروسه‌یه عائد خاطرملر

اسکی بروسه‌دن منظره‌لر : امیر سلطان سیتی

اسکی روسه

Broussa, Prusa ad Olymptum

رومالیر دورنه

روسه — آماطولینک
اسکی تقسیمات اداره
سیاسیه سنه نظرآ ،
وینیتیا Bithynie
دینلن خداونکر
ایلدک مقر اداره
اولان روسه شهریک
احوال قدیمه تاریخیه
اوج دوره آیرمیق
لازدر :

رومالیر زمانده ،
یزانسلیر زمانده ،
عائلی توکرمری
دورنه روسه ،

بو اوج دور تاریخیك آیری صفت
میزه و کاشفعلری اولوق لازمکایر . ادوار قدیمه
تاریخیه عائد آثار وبقایانک قدانی ، (وینیتیا)
دینلن قوجه برقطه تاریخی اولان روسه شهریک
تاریخندک بوشلی املا ایدمک وساطندن یزی
تأمیله محروم ایدیور . قالحقیقه ، بو شهر ،
قرون وسطی دورنه احتشام وانکشامک اگ
یوکرک مرتبه سنه جقمیش ایدی . بوکون پیش
انظاریمزده تدقیقانه اساس اولمق متروکات
بولنش اولسه ایدی ، مملکتک معیوریت قدیمه
دائر مقایسهلی صورتده بیان فکر ومطالعه بلکه
ممکن اولوردی . فقط ، او دورلرله وجوده
کنتریش اولان آثار غنیه وآبدات نقیه ،
یکدن یئیه تأسیس ایدیلنلر مازمه تدارک ائتمک
اوزره لزومی حائذه هدم ایدلینکدن حالا بو
مطالعاتده وارد دکدر . بناء علیه ، بو قدیم
بلده نك تاریخیه پردرجه ی قدرکس وقوف ائتمک
ایچون ، بر ایکی روما مؤلفلرنک مہمیتدن
واسته اولیان افادلرله مراجعتدن بشقه چارمیز
پوقدر .

اگ اوافق آمارک سیله ، مرور زمان ایله
محو وکنما اولنش بولنلی بر زمانلر معیوریت
دوره لری یکیرمیش اولان بوقطه نك ، ونوشیرک
ماضیتسی بوکونه قدرظلملر ایجریسنده راققدر
روما کی ، یزانسی کیجیات اداره وسیاسیه
بر قاج بیک سنه لک بر قدیمی حائر اولان بلده لک
احوال ماضیه لرلی تدقیق ائتمک اوقدر مشکلی
اولسه کرک ...

حتی ، هرکون بر صورتله میدله هیجقارولان
آمار باقیه ساینده بوکونروما شهریک (اکوست :
آغوستوس) زمانده لی حالی تعریف وتوصیف
ائتمک دائره امکان داخلده اولدینی کی ، قدیم
یزانس بلده سنک ، برزمانلر اطرافه نصر ایلدیکی

محمد رضا بک

فیوض عرفان ومدتیقه ده ، ینه آمار باقیه سیله تقدیر
وتخمین ائتمک ممکندر .

(اولیمپوس) = (کشیش) M. Olympe
طاغتنک سطح مائلنده ، واسع بر اولویه حاکم ،
(آماطرانوس) و Ryndacus (صورغرانی)
(Macétus) کی مهم وادیلره آس اولان
روسه شهریک وضعیت موقعیه سی ، کندینه
اولیه ابراهیم بخش آیتشدرکه ، بواهیتمایحق
یزانس خداونته قارشی تورک قائلی طرفندن وقوعبولان
تعرضلر ائساننده کرکی کی اکلایشمیش ایدی .
رومالیر دورنده قدیم روسا ، دائما ایکنجی
درجه ده قائل ایدی ، چونکه اولانریخده فیوالتانی
دیدیکمز (سیریک) Cyzique بلده سی عسکرک
نقطه نظرندن (وینیتیا) قطعه سنک اگ مهم بر
موقعی ایدی .

شونی خاطر دن هیچ برزمان هیجقاریمه لمک ،
برمملکتک ، بربلده نك وضعیت طبیعی وضرووت
اجتماعیه سی زورله ، صنعی تدبیرلرله ، یاخودحسیانه
تابع تحولات ومطالعه ایله دیکشدربرلمه من ...
اوتک موقعی ، اهیمنی کوجولتهن ویل بوکستلن
ایجابات موقعیه ودها طوغریسی ضرورت اجتماعیه ،
اداره و عسکریه سیدر .

تاریخ کوزیمزک اوکننده در . قرون وسطاده
بک مهم بر مرکز مدنیت اولان مشهور بلده لر
صوکره لری ، بر کوی منزله سنه ایستلردر ،
والیکس کویلر تدربجا بویوبوک معموزلر حاللی
آلمشدر .

آماطولینک جوق یزنده کوردیم . حالآیتش
اون خاللی کویچکزک ایتانده مصردیده آغایلرک
ظل سکونتته النجا ایتمش جسم مزاراقلر ، مهم
ومصنع کورولر ، اوزارلک وقتیله مهم مرا کزدن
معدود ایدولنه اگ بارز دایلدیر .

یزانسلیر زمانده بک مهم بر مرکز مدنیت
اولان استانبولک لاتین استیلای ائساننده
(م . ۱۲۴) روم فیصلرله یاخت اولان
(ازینیق) Nicée بلده سنک بوکونلی حاللی ،
کوزیمزک اوکننده در . قونییه جوارنده ، (قره
پیکار) ناحیه سنک اسکی حالیه بوکونکر وضعیتیه
زمانک ایجاباته نفقدر مؤثر برعامل اولدینلی بزه
کوستیریور . یاوز سلطان سلیم اولک دائما
یاختلرله یحق شرف ویرمک معلاجیه مدرسه سی ،
چارشوسی ، چشمه لری ده کوستیریورک ، قره پیکار
وقتیله اولدبقه مهم بر مرکز مدنیت ایتمش . بوتون
بو حاللر ، ازما نك ضرورت اجتماعیه سنک نتایجنددر .

بوکنچون اداره ایستلرله علاقه داراولانلریز
عوامل طبیعی ، مؤثرات محللیه دائما نظر
دقدن دور طویمه رقی افعال وحرکتلری بو عوامل
ومؤثرات حکمت اداره سنه توفیق ائتمک
هیجوریتنددرلر .

تاریخده بوکا دائر بک مدلل ومتقن مثاللر
وارددر . ایشته روسه نك مسلسل تاریخیده

بو عوامل ومؤثراندن قورئله مامشدر . حتی زما ندره
یله بونک تائیراتی حس ایدیوروز . اگ کارکذار
ایلرزمزمانده سیله ، روسه مطلب اولان اهمیت
اقتصادیه ی احراز ایدمده دیرسه ک ، هیجده
مبالغه ایتمش اولوروز .

(پروسیاس) Prusias نامیه یاد اولنان
وینیتیا قرالاری ، حاکم اولدقلری قطعات وسیع نك
اوج مختلف نقطه سنده اوج بویوک شهر تأسیس
ایدرک بولرله کندلی اسمرلی ویرمشلر ایدی .

بولردن بری ، کشیش طرفنده ad Alymptum
تعمیرله معروف (پروسا) Prusa درکه ،
مورخ شیر آساییه لی (استرابون) ک افاده سنه
کورده ، هیجده شایخسیروله لیدیا کعداری (قرمژوس)
Crésus ک معاصری اولنان (روسیاس) نامنده بر
قرال طرفندن تأسیس اولنش . قره ژوس ک زمان
حکومتی تاریخیه معلوم ومضبوط ایدوکندن [۱] ،
روسه نك قدیم تاریخیه ده . میلاددن اول تقریباً
(۵۵۰) سنه یه قدر هیجور دیمکدر . شوروات ،
بو قدیم تاریخی مسئله سیله اغراضش اولان
بوتون مورخین متأخره طرفندن بقیق موجب
بحث ومناقشه اولقدن قوزتولمامشدر ...

بر وثیقه تاریخیه ده شوله دییلور : روسه
شهری (میسیا) Mys e قطعه سنده کائ اولیمپوس
طاغتنک آلتنده ، بو قطعه ایله (فریکیا) [۲]
Phrygie قطعه سی جدولری آرمسنده ، روسیاس
طرفندن تأسیس اولنشده ک ، بوزات (قرو -
ژوس) قارشی اعلان حرب ایتمشده ؛ کوزل
اداره اولنش بر بلده در .

یزانسلی (یتین) Etienne روسا نك
تأسیسی ، قره ژوس ک معاصری بولنان دیگر
بر قراله عطف ایدیورکه ، بورواتده روسا
شهریک قدیم تاریخی تقیص وتقلیل ایدمک
ماهیتده دکدر ..

مورخین قدیمدن (پلین) [۳] Pline ،
روسا نك تاریخ تأسیسی باشقه برذاته ، باشقه
بر دوره عطف واسناد ایدیور . بو بحررک
افاده سنه باقیلورسه . روسای مشهور قازتاخالی
آکیبال تأسیس ایتش .

[۱] قره ژوس . — ثروت وسانایله مشهور اولان
لیدیا حکمداری قروژوس ، قبل الیاد ، تخمیناً (۵۴۸ -
۵۶۰) سنه یزنده یاشامشدر . شوحمایه نظرآ پرومیشیری
بولنن ایکی بیک درت بوز سکسان ایکی سنه اول تأسیس
ایشلش دیکدر . ینه حسابیه نظرآ استانبول ویدیکمز
یزانسلی شهریک ایسه (۲۵۰۰) سنه لک بر قدیم تاریخیسی
وارددر .

[۲] فریکیا . — آماطولینک مرکزنده کائ اولان
بو قطعه ، قسماً آقیون قره معاصری اشغال ایتمکده در .
یقینییه قطعه سنک شانلنه دوشیور .

[۳] پلین . لاتین مورخلرنددر . میلاددن (۶۱)
یاخود (۶۲) سنه صوبورک (قوما) Come شهریک
طوغتمشدر . بویوک بر ثروت صاحب اولان بوزات اصحاب
خیراندن ایدی . مکتبلر ، کتبخانلر ، معبدلر تأسیس
ائتمک سورولرله تروخی ناموسکانه استعمال ایتمشدر .
(۱۰۳) دن (۱۰۵) قدر (وینیتیا) ایالتنده والیکلک ایدرک
بوراسی حسن اداره ایتمشدر .

مشارالیهک آرهمی اولان مبانیک نهکی شیلردن عبارت اولدینه دائر الیزده هنوز وفاق یوقده، شهرده محترم برهام انشا ایتدیرمش اولدینی شهیدن وارشدن. حتی، بویه برهام انشاسنه دائر ایبراطور (ترایان) م یازلش بر طاقم مکتوبلر واردزکه، بولر اوقونورسه والینک مانی بلدی انشای خصوصدهکی تدابیر حتمی هقنده بر فکر پیدا ایدم بیلر.

بلین، ایبراطور یازدیری بر مکتوبنده دیورکه: بوسیا لیرک اسکی وخراب برهاملری وارد. مساعده بیوررسه کز بوهای تجدید ایتک ایستورلر. بو خصوصده تدقیقات اجرا ایتدیک برهام انشاسنه لزوم اولدینی قاعتمدهیم. آتارک بوخصوصدهکی مسئوللری اساف یوزده ییلرکیز صاییم. بویه بر هامک انشای بیون بدایه منابع شولردن عبار اولاحقده:

اولاً - بعض اشخاص دملترده بولتوب ایوم اعاده سنجی مجبوری قیلدیم مبالغ.

ثانیاً - حمامه تخصیص ایتدیکاری زیتون یانی بدی اولوب حمامک انشای ایچون صرفه موافت ایتدیکاری یاره.

شهرک رونق وازدید لاطانی، ودور ککو. متکزک ششمه واقبالی بویه برمؤسسهک وجود بولسنه لزوم کوستر صاییم ...»

بلینک سالفالدکر حمامک انشای ایچون، ایبراطور یازدینی شو مکتوبده قوللاندینی اوصافه دقت ایدیلورسه، حمامک نهقدر محترم اولهجنی قاعته حاصل اولور. بو حامدن بولکون اریوقدر.

مع مافیة، کرک اسکی قایلیهک کرک یی قایلیهک ایتدیرسندکی دیرکرک باشقلرینه، وجو. ضلینک دوشمه لرخی تشکیل ایدن بویوک مرمر طاشلر اوززندکی یازیلر و بیض محکومه دقت ایدیلورسه، بورلرده قدیم مؤسسات ناهمه وخیره موجود اولدینه حکم ایدیلورز.

بو مکتوب اوزرنه ایبراطور (ترایان) اهالی به یکیدن ترکونا نکایلیه امیر به تمجیل ایدلهک شرطیه حمامک یکیدن انشاسنه موافت ایتدیکانی والیه جواباً ییلدیرمشدر.

(بلین ک مشارالیه ایبراطور یازدینی دیکر بر مکتوبدهده اسکی حامی تکرار انشا ایتک ایچون، نامنه اطراقی ملار رواقله محاط بر معبد انشا ایدلک اوزره اصحاب املاک طرفندن ایبراطور (کلودیوس Claudius) [۱ میلاد: ۴۵۸] م. ه. ایدلین خانهک بری انتخاب ایتدیکنی ییلدیریور. اووقت، اصحاب املاک آرزوی هنوز اجرا ایدلهش یعنی باپامش اولدینندن

Lucullus فاطمی شه جز بره سنده (مهرداد) مغلوب ایتدکن صوکره، بروسه شهری (تیرایوس) Triarius طرفندن محاصره و ضبط ایدلی؛ و اوتار یخندن انتبارا روما ایاتی سرسنه کهرک اولرکی اداره اولمه باشلادی، و (ازمیت) Nicomédie بلده سته تابع برلده اولهرق قالدی. بر وقتلر، ییزانس بلده سی ده عین طالع مشومک زبونی اولش ایدی. رومایلر، ییزانه و عددر حریته کلدکاری حالده، بوعددرلی پک چاپوق اونوتدیلر، بوخریص حریت واستیلا ملت، ییزانسه یایهدهق بلایع بر اقدیلر، مملکتک ثروت وساماتی تشکیل ایدن بدایع مصنوعاتی تحریب، رؤسای لدی، اهالیی قتل عام ایتدیلر. فلاکت اومانسهک، حریتی اجابه مدیوندر!

بروسا شهریک ایتلک آموزی اوزرنده پک آز اهمیت وتائیری واردی؛ بو اعتبار ایه درکه، مشهور (تیت - لیو) Titus-Live مانلیوسک Manlius (غولو) gaulois اوزرنه وقوع بولان سفرخی حکایه ایدرکن؛ بروسا شهرندن بحثیه ایتیمور.

ایبراطور (ترایان) Trajan زماننده، بروسا شهری صورت ظاهرده حقوق و وظائف بلیددن هنوز استفاده ایتکده ایدی. (بلین) (ترایان) یازدینی مکتوبلر مؤداسنه یاقیلورسه، بوشهرک بر اعیان مجلسی واروش؛ بو مجلسک مقرراتی روما والینسک نتیجه حکم واراده سته منوط و معلق ایش.

(ترایان) زماننده، بروسه شهری، ایالت والینسک تدبیر وکیاسته، وعلی الخصوص علروضایته مقرون حسن ادارمی سنایسند. شرف و معموریشک ایتک بویوک مرتبه سته وارمش ایدی.

بووالی، کنج پلیندن باشقه برلیندر. والی، شهرک اعمار و تزیینه متعلق بویوک تصور اتنده، طایور قوماندانک [۱] انضمام همت و معاونتیه ایش کوروردی. والینک قدیم برحی، وفداکار سلاح آرقداشی اولان بو قوماندان، قوتدن زیاده، تدبیر وکیاست، ورفق وشفقتله موفق اولهجنی تقدیر ایدن شخصیتلردن اولدینی ایچون اهالینک رفاهیتی هب بو دستورلی تطبیقه کوروردی. بناء علیه کندینسه بویه بویوک بروسه عرقانده یارادلیش بردیفک هر زمان ماموت و مظهر ته مظهر اولان والی بلده، مملکتک سعادت، اهالیک رفاهتی تأمین ایدمک اداری، مالی خصوصاتی تأمیندن صوکره بوتون مساعیسی شهرده محترم مبنای انشاسنه حصر ایتدی.

[1] Nymphidius Rufus le primipilaire.

میلادک (۲۰۰) سنه سنده آفریقایی (سییون) Scipion مغلوب اولدقن صوکره، (وینتیا) قرالی بروسایک نزدیه التجا ایدن موی الیه آنیال ایشته اوتار یخده بوشهرک اساسی فورمش ایش. اسکی بروسه شاتوسنک اطرافکی محیط اولان سور نظر دفته آلترسه، (وینتیا) ایتلک اسکی یاختی هقنده بر فکر حاصل ایدله یلور. بوشانو هیچ شهیر، اسکی بلده سنک موقعی اشغال ایتکده در.

بروسا شاتوسنک بویه بویوک، فانیق اوزرنده تأسیس ایدلی، بر تصادف اری دکدر. ازمنه قدیمده جواردهکی ملل و اقوام طرفندن معمورله صیق صیق وقوع بولان تجاوزلردن طولانی شهرلی مدافعه سی قولای، ناعت طبیعی حائر بویوک موقعلرده تأسیس ایتک صورتی واردی.

بونکیچون، اسکی بلده لری با بویه صم المورور برلره یلارلر، یاخود بول اوغراغی برلردن اوزاق آقزی، صایا موقعلرده تأسیس ایدرلی. آماطولیده، بویوک بولاردن اوزاق، طاع، تپه یامالچرلنده کوردیکن کویلر، قصبه ل، هب بواکشی ضرورتک ایجاب ایتدندر. ایشته بروسه شهری ده بو اندیشه ایه بویوک بر موقعلرده تأسیس ایدلش ایدی.

مرادیه مجلس سنده کاش اییک قاربعهری طریقله، بلدی خسته خانه سته چقیلیرکن، دیک شوسهک صاغته تصادف ایدن جیم طاشلرله اورولش دیوارلر، قدیم بروسه شهری سورینک بقیه آماندندر. بوسور اوزرنه زماننرده اولر انشا ایدلشدر. بعضا کاشی، بعضا غرایت اراضی اوزرنه مینی اولان سورک مدافعه سی هم قولای و هم ده متیندر.

اسکی زمانلرده بویوک موقعلرده تأسیس ایدلین شهرلرک یقینهده بعض حاکم قطلر بولنش اوله بویه، بو حال امر مدافعه ده موجب اندیشه اولماز ایدی. چونکه، اوزمانک میریلری اوزاق مسافیه قدر کیدمه مژدی.

حالبوک، بروسه شاتوسی ایچون بو حال واقع دکلدی. آرقه جهتنده، کشیش طائی مستتا، اولق اوزره سائر جهتلرته حاکم هیچ بر قطفه یوقدر.

اسکی بروسه شهری، برمریغ شکنده و غایت لذت و لطیف صوری حاوی در. بروسهک تأسیسه، قدیم تاریخینه و وضعیت طوبوغرافیه سته عالم معلوماتی ویردکن صوکره، ادوار مختلفه دهکی صفحات اداریه واجبه سی ده تدقیق ایتک موجب فوائددر:

بروسه، شهری اوزون مدت استقلانی محافظه ایدمدهی. روما جنرالی (لوکولوس)

بلين ، قيصره تکرار مراجعت شو مطالعاتي سرد ايدبور :

«حشمتاب ! بوخاني ، پروسايلير بخش واحسان ويا ساتيلمسته مساعده بيورسه کز ، پروسايلير نزه مديون شکران اولورلر . ۰۰ بو حاکم ، اوعصره اوززند انشاسي واطرافه روافلراووستي قابلي قولتفرلاوموسي دوشونبورم ، بوله برتر ، رونق واحشام اعتباريله دوررسلطنتكزک ششمهسته لايق اولاجقدر ... »

ايمپراطور ، بلينک شو معروضاتي اوزرينه روي مساعده کوسترمش ، فقط شومساعده سي عرصه اوزرينه انشاسي تصحيح ايدلش اولان بناي ، معبد ايچون اجراسي معناد اولان مراسم دينيه وتعظيمه نك ايفا ايدلمهش اولاماسي شرطه تعلق اتميشي .

بالاده مندرجاتي ذکر ايتديکمز اوراق بخارهده ، منبرلردن ، وشهردن اولدجه اوزاتي مسافهده بولنان قابليجه سولردن هيچ بحث بوق ، اسكي حررلک انازند قابليجه لک ايلک دفعه اولهلق انجني يزانس دورنده ذکر يکيور .

•••

بلينک مشهور مکتوبلردن مستبان اولدغي اوزره ، پروسا شهرى ، اناطولىدکي روماشهرلر لرينک خرابلنده اکثريا کورولديکي وجه ايله برزئناس ايله حاملر ، چارشلوله وعمومه مخصوص روافلره مزين ايدى .

موي ايلک ديگر برمکتوي مألندن اکتلا . شيلديي اوزره ، روما دورنده پروسا شهرند ، ايمپراطور (ترايان) نك مصنع روميکلي حاوي معظم برکتبخانه سي واردى ، بو محشمه هيکک روافلر محاطومزين برميديک اورتئمسته موضوع بولنش اولسي - امثالي دلالتيله - يک محتملدر ، بوزماندن اعتباراً ، پروسا شهرينک تاريخنده (۲۰۰) سنه لک بروشاتي کورميوزر . بومدت ، ايلوم برده غلام آرقمستنده اولديغدن بومدت ظرفنده ، بروساده نهل اولدغي ، نه کي آماروجوده کيتيرلديکي هنوز اديپ تدقيقه معلوم دکدر . ذاتاً ، هيچ حفریات اجرا ايدلن برلردن برى ، وبلکه برنجيسي بروسه شهريدر .

ويثيا = چکرکه Pythia — قابليجهلر ، رومالير دورنده امال ايدلش کي کورينورسدهده ، بوخاملر ، يزانسليک علي الخصوص ايمپراطورلرک انتظار دفتلري جلب ايمش ، وبونک تيجمسي اولدق (ويثيا) استمده بروسه نك قرينده کولچک برلهه تاسيس اولمشدر . قديم (ويثيا) شهرى ايلوم چکرکه ديدکمز موقعده بولنش اولده کرک .

يزانسي (متهين) اناطولىدکي واسکي شهرده کي Dorylée صيياچ سولردن بحث ايدلرکن

چکرکه دن ده بحث ايديبور ، وديبورک : « ويثياده برقابليجه واردده ، (ويثيا) دخي ديلر ، بونلر ، پروسا شهرينک حام سلطانيلدر . ۰ ميلادک بشنجي عصرى ناپلرند فلسطينده کي قيصري بلده سنده طوغان (پروفويس) ، بروسه شهرينه نظرا ، وضعتي حقدنه حرف واحد سولسکزين (ويثيا) دينلن (ويثيا) نك برخلنده صيياچ سومنبرلى واردده ، برچوق کيمسه وحصوصيله استانبول اهايلسي ، اوراده خسته لفلردن ، زورلردن بردرجه يه قدر شغاياب اولورلر ...

•••

چکرکه ده مان هر اوده ايليجه لرواردر . قديم يونان متايغه نظراً ، بشنجي عصر ميلاديه يزانسده اجراي حکومت ايدن پوستنيانوس ، چکرکه ده محشم برسراي ايله عموم مخصوص مکلف برجام انشا ايتدرمشدر .

کيشيدن چيقان قابليجه سولرى ، پک صيياچ اولديغدن ، صويک درجه حرارتي تدليل ايچون کيششک اتکلرندن بولدرديغي صقوق صويده ، آبريجه کونکر واسطه سيله بوجامه اساله ايتدرمشدر . چکرکه نك باغلرجه تده ، ازجله قاضي کوشکي دينلن محلهده بويه صقوق سومنبرلى حالا واردر .

قيصر دينجي قسطنطين پورفيريوب نيطوس [۹۵۹ - ۹۱۲] زماننده چکرکه (بلده منجي) Ville du sauveur معناسته اولان (صوته روبايلسي) Soteropolis نامي املش ايدى . اون ايکيني عصرک روم مورخلرندن ، يوايس ، وثمانوتل قومينوس زمانلرند مستشار مؤتمن دولت اولوب خلقت علندن آلکسيوس قومينوس ک تاريخ وقته قدر (۱۱۱۸) گذران اولان زمانلر عائدوقاييم نامه سيله مشهور اولان (زوناراس) ک افادسته بايلورسه ، سالف ذکر قسطنطين اوراده خسته لمنش ، اورادن مسقط رأسي اولان (هرکه) يه Ancyron نقل ايديله رک بوراده وفات ايتشدر .

پاريجي لرکي ايمپراطورلرده متاديا قابليجه لره دوامه باشلامشدرکه ، بوسياختلر آنلرايچون معتبرلى ارکان وافراديک بونون دارواتحشامي انتظار خلقة ارايهه وسيله بخش اولش ايدى .

حتى ، يوستنيانوس ک زوجمسي مشهور (تئودورا) (۵۲۰) سنه سنده درت بيک قدر معني خلقيه بروسه قابليجه لرينه کلاک اوراده کونلرجه ذوق وصال سورديني نکاشته صحائف تاريخدر .

•••

يزانسلير زماننده بروسه — اعصارلرک اعماق ظلالنده بعضا ماخوش تاثيرلر برافان ذوق احتشام وبونک طبيعي بر نتيجه سي اولان رهاوت وکسالت يزانسليک تاريخنده مهم تحولات واقعاتلر بادي اولدى . بوتجولات ، ميلادک آلتنجي عصر دشمس نيزه ايلک طلوعيله باشلادى ... اوزمانه قدر ، شخصيت معنويه لرندن هنوز يخيخر ووادى جهلنده يونان اولان جزيره العرب سکاني ، ذات اقدس رسالتاينهيک فيوض ارشادکاسيله صحنه عاظم ، وبالنقصيص آسيابي رومک وجه طاملي اسانندن دگيشيرمک بر استعداد کوسترمش ايدى .

جزيره العربده ، وفرات واديلرند يزانس قيصرلرک اردولرني دوجار انهام ايدن کتييه اسلام روح نجات برورسندمه کي اسالت وعلويک فيض تجديده ، چوق کچمندن بونون افوام بديويه باشقه بر روح ، باشقه برذهنيت افاضه ايديله کي ، بر طرفندن عربلرک فيض قوتقاي اطرافه سايه صالديي صرهده ، اوتارنجه قدر يزانسليجه هنوز اسبي لاقيله ييلنمين بويوک قرييله اطرافه ولوله ويرمک بر موجوديت کوسترمکه باشلادى . بو قيله تورکلر ايدى ...

ايشته ، اووقت اوج عصر دوام ايدن يزانس دولتيک اضلاليله تيجلالتن بر مجادله دائمه باشلادى .

تورکلرک استنبولسي — اونجى عصر

ميلاديه باشلاوب اون بشنجي يه قدر دوام ايدن بوجدال مدعشک سلسله وقايي اوقدر مهم ، اودرجه جهان شمولدره ، بوني تصوير ايتک ايچون قوجامان برجله يازمق لازم کايير ، بز ، بوراده يالکر بروسه نك تاريخنه تماس وتعلق ايدندن بحث ايدمکچر . هجرت نبويه نك اوجنبي عصرندن ايتداراً سلاطين سلجوقيه ، يزانس دولتيک مختلف ايالات وبلادني قبضه تصرفلرته چيرمشلر ايدى . حتى ، سلجوق بکک حفيدى طغرل بکک ، محمود غزنوي ايله برمهاده عقد ايلديکي وحين اترخاننده آب ارسلان ک کنديسي استخلاف ايتديکي معلومدر . ايشته ، تورکلرک صيت وشهرتليک فوات اديسناک اورتلرته طوغرى ولوله انداز مهابت اوليشي آب آرسلاک عولمت وشجاعتيله مير اولمشدر . اوزمانه قدر کيمسه نصيب اوليان بو شرف آب آرسلاک عائد وراجمدر . الفضل للتعقدم ...

اوتارنجهده يزانسک کرسى حکومتمنده قيصر (رومانوس ديوکيس) Romain Diogène [۱۰۷۱ - ۱۰۶۷] حکمران ايدى .

تورکلرک ايلک دفعه اولدق اناطولى شهر .

پروسی شاعران ادب

غزل

اوجود دون کجه حاتم کی جانان کوردم
تن افسرده قلوب اثر جان کوردم
لبرک خسته ایکن آغزیمه آلدیم باله
ای طیب دلوجان دریمه درمان کوردم
ادرنه کرجه کوزلر بریدر ای همد
برسده دخی نجه دایر فتان کوردم
ما کهان بن بوکجه قدر اروپ قیلوجده
برکومشدن پاپلو سرو خرامان کوردم
ای « مرادی » شه دوران ایکن الان سنی
زلفنه قلمش اسیر اول شه خوبان کوردم
ایکنجی سلطانیه مراد (۸۰۶-۸۵۰) ..

تافاشکی پیوسته کان ایلدک ای دوست
جور اوقه جاننی نشان ایلدک ای دوست
بردمکه روان ایلدک اول سرو روانی
چشممدن آتی چشمه روان ایلدک ای دوست
عرض ایلدی حسن دلاراک جیهان
عالم یوزنی باغ جنان ایلدک ای دوست
خوش بواله طولدردی صبا دهری مکریم
غیر صاجکی مشک نشان ایلدک ای دوست
تنک اولسه لیک یادیله طمکی دل « احمد »
چون غنجه کی بغرنی قان ایلدک ای دوست
بررسی عمر یاشا (وفاتی ۹۰۲) ..

ایردی خزان عمرمک وه دخی بهاری یوق
صبح سروره ایرمدم غم شبنک نهاری یوق
چشم پراشکه دمدم عکس رخ دوشر ولی
صور ایچنده کورین صوزنک اعتباری یوق
بریکا ایلمه می عجب فلک دلی بوروزکار
بحرغم زمانه نک ساحلی وکناری یوق
بررسی غزالی « ولی برادر » (۱۰ نیمی عصر)

قطعه

امید بوسه ایترسم عجیبی لعل نایندن
نه ممکن کوهر لب تشنه اولقله شربندن
نظاره قابل اولمز اول جمال عالم افزوزه
بوزک قت قت مرجحدر سپهرک آفتابندن

بررسی غزلی (۱۲ نیمی عصر)

سمنه کلوب بروسی محاصره ایله بامقوله تسلیم سلاح
ایتردی . ورج وباروسی بیقردی ؛ فقط
اساسندن وقامیله هدم ایترمدی ، زمانه علمایی
طرقدن بروسه قلمی حقدی اجرا ایدیان
تدقیقده مذکور قلمه نک بوزک برسنده ومنتدد
برجری اوزرنده ، علی الخصوص اشاعی طرفنده
دها اولی زمانله عائد بعض علامات و اشارات
کورولشدر .

قصر آلکیوس قومنینوس زماننده میلادک
(۱۰۹۷) سمنده ، تورکر تکرار بروسه
اوزرنه یوروزک انی ضبط وینا ایتمیشده
اوراده چوق دورمایوب چکشلرد ..

میلادک (۱۴۰۲) سمنده اهل صلیب
اردوسی یعنی لاتینر استانبولی ضبط ایلدی زمان ،
یزانس امپراطورلی بو اورولی خرسیتیانله
دشمنله قارشی طورمق ایچین مسلمانله عقد
اتفاق ایچکدن چکنمه دیر .

قویه سلطان ایله عقد اتفاق ایدن رومانیا
دهسپوتی (شودورلا سقاریس) ، بروسی ضبط
ایندی ، یوحانده اوزرنه لاتینر ، بروسی
محاصره ایترسده ، امالریته موفق اولمهدیر ،
وکر دوندیر .

چونکه اوتارنچده بروسه قلمی مناعت
موقعی اعتباریه غیرقابل ضبط . تسخیر قاعدن
اولدیندن لاتینرک هجوم وصولنریه کوس
کردی ؛ و بوضولته شهر میلادک (۱۲۱۴)
سمنده عقد اولتان مصالحه یه قدر روملرک
النده قالدی ؛ بومصالحه ، لاتینرله یزانسلیر
آرمنده (ازنیق) Nicée ده وقوعولان
محاربه یی متعاقب عقد ایملش ایدی .

بوتارنچلرده استانبوله لاتین امپراطورلی
حکمران ایدی ؛ قزللری (هاری) ایدی .

..

تورکرک بروسه اوزرنه صولنری اناسنده
سکته بلده نک امر مدافعه کوستدگری عجز
ورخاوت ، یزانسده اجرای حکومت ایدن ایکنجی
آندرویکوس پالولوغوسک حدت وغیرنی چاب
اولقله ، اشرف بلده نک اموال واملاکی یینا
ایتریمک وونلردن برچوینی نفی و تغریب ایلک
صورتیه تجزیه ایندی . (۱۲۲۸ - ۱۲۸۲)
یزانس قیصری ، ایچنی بوکی تهدیدات ونحوقات
ایله ، استانبولی لاتینلردن استرداد ایدینجه قدر
بروسده طوتونابلدی .

آثار متبقیه ایچمی اع ساسندن

محمد ضیا

لرینه صولنری ایشته بویصر زماننده باشلامشدر .
میلادک (۱۰۶۹) سمنده قویه یینا وغارت
ایدن تورکر اوزرنه ، رومانوس ، معتدلریدن
امانول قومنینوسی قوه کافیه ایله کوندربسده
وقوعه کن محاربه ده امانول مغلوب واسیر اولشدر .

بو هزیت اوزرنه ، رومانوس ، تکرار
بر اردو احضار ایدمک بالذات تورکر اوزرنه
یوروش ایسده (منازکر) Manzi court
ده وقوعه کن عظیم وقائی محاربه ده یزانس اردوسی
مغلوب اولدق رومانوس اسیر دوشمش ایسده
تورک اردوسی قوماندانی اولان امیر آلپ آکرسلانک
علو عاتقی سایه سنده اسارتدن قوزولش ایدی ،
بو وقعه ، جری سنه نک (۱۱۶۳) و میلادک
(۱۰۷۱) سمنی آگستوسنک یکری آلتینی
کونه معادفدر .

تورک پادشاهنک علو جنای ایله اسارتدن
قوزیلان رومانوس پاتخی اولان یزانه
دوشش ایسده ، غیوخی اناسنده استانبوله
وقوعه کن بر انقلابه بدنجی میخائیل دوکس
امپراطور اعلان ایملش اولدیندن ، رومانوس
محرم تاج حکمداری اولش ایدی . رومانوس ،
وارث اولدی یی تخت قیصری استرداد ایچون سلاح
مقاومته صاربلش ایسده آطه ده وقوعه کن محاربه ده
ایکی دنه مغلوب و منهد و محصور اولدیندن ،
تسلیم نفسه مجبور اولش ایدی ؛ بو محاربه ده متعدد
یردن یارالندیندن کتیرلیش ، بوراده هر قدر
تداویننه اهتمام اولشش ایسده ، شغایب اوله -
میرق ، هکیلی Proti آطه سنده مجروح و وفات
ایتمشدر ۱۰۸۱ .

خانی سالف الذکر میخائیل زماننده [۱] ،
تورکر هجوم وصولنریه متادیا دوام ایتمشدر ،
حتی ، (۱۰۷۲) سمنده وقوعه کن محاربه ده
یزانسلیر مغلوب و منهد اولدق اسحاق
قومنینوس ، تورکر اسیر یله دوشمش ایدی .
اسحاقنک محاربه کوستدگری شجاعت و بسات
بلخاصه قید و تذکاره لایقدر .

ایشته ، سلاح حاملرینک یاورى طالیه
متصل غالب کن تورکر ، قیصری ضبط
ایتمشدر . اوزادن اولیوس دیدگری (کشیش)
قدر ایلرولشدر .

ملوک نجی حمدان ایله یزانسده حکمران
اولان ماکدونیا سلاله سی آراسنده وقوعه کن
محاربه ده بدایه غالب روملر طرفنده ایکن
سیف الدوله تلافی مافات ایدمک میلاد (۹۲۴)

[۱] ۱ تا بولنده ظهور ایدن قارشیقلده نیکفوروس
بوتانیسایس عسبان ایش ، میخائیلده صباهه کاش
(استودون = امیر اخور جامی) مناسرتیه چکامشدر .
مدقی طلمعک اوستمنده .

